ବାବୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଜାନୁଆରୀ 16, 1991

[ବି.ସି. ରାୟ ଏବଂ ଜେ.ଏସ୍. ବର୍ମା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗ -ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ - ଅସ୍ଥାୟୀ ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତ -ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନତା କାରଣରୁ ସେବା ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି -ପରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ - ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବା ଆଦେଶ ବେଆଇନ ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିଲା - ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 13.4.1975 ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ସର୍ଭିସ-ମ୍ୟାନ କୋଟା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଡ-ହକ୍ ଆଧାରରେ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗରେ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା; ପଦବୀଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ଥାୟୀ ହୋଇଥିବାରୁ ବିନା ନୋଟିସରେ ଏବଂ କୌଣସି କାରଣ ନ ଦର୍ଶାଇ କିମ୍ବା ନିୟମିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଆଗମନରେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ । ଆବେଦନକାରୀ 17 ନଭେମ୍ବର 1980 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଆଇପିସି ର ଧାରା 420 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏପ୍ରିଲ 15, 1980 ରେ ତାଙ୍କୁ ନିଲମ୍ବନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ତାଙ୍କ ସେବାକୁ ନଭେମ୍ବର 17, 1980 ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ ମାମଲା 1981 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 21 ତାରିଖରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତିର ଆଦେଶ ପାଇବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ନାରନୌଲର ବରିଷ୍ଠ ସବ-ଜଜ୍ ଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମା 453/1981 ଦାୟର କରି ଏକ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଯେ ନିଲମ୍ବନ ଏବଂ ସମାପ୍ତିର ଆଦେଶ ଅବୈଧ, ଭୁଲ, ମନମୁଖୀ ଏବଂ ଅଧିକାରହୀନ ଥିଲା ଏବଂ ହରିଆଣା ସରକାରଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି 1.1.1980 ତାରିଖର ସରକାରୀ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ସେବାକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ଏବଂ ନିୟମିତ କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇଥିଲେ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସର୍ବନିମ୍ନ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ଥିବା ଆଡ-ହକ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ମାମଲା ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ସେ ସେବାର ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ବରିଷ୍ଠ ସବ୍ ଜଜ୍ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ଅପରାଧରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ

ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ନିଲମ୍ବନରେ ରହିଥିଲେ ସେହି ଅବଧି ପାଇଁ ଦରମା ଦେବା ପାଇଁ ଆଦେଶ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯିଏ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ତଦନ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ୍ ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଏହି ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ନକଲେ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ନିୟମିତ ହେବାର ଅଧିକାର ପାଇବେ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ତାହା ଉପଯୁକ୍ତ ନଥିଲା; ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇବା ପରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ସେହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା **2** ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଲମ୍ବନର ଆଦେଶ କେବଳ ଏହି କାରଣ ଉପରେ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶ ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଏବଂ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ବେଆଇନ ଭାବେ ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଶେଷରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିବା ସହିତ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଆଇନରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ, ଯିଏ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରଧୀନତା କାରଣରୁ ନିଲମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲେ, ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହେବା ପରେ ସେ ସେବାରେ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ହେବାର ହକଦାର । ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଗରୁ ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ବାରଣ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଆଦେଶର ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆଧାରରେ ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ପାରିତ କରେ ।

ନିଯୁକ୍ତି ନିୟୋଜନ ମାଧ୍ୟମରେ ଯେଉଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯିଏ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ **31.12.1979** ରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଚାକିରି ପୂରଣ କରିଥିଲେ, ସେ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗରେ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ ପଦବୀରେ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ବିଚାର ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜିନ୍ଦର କୌର ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, **[1986] 4 ଏସ୍.ସି.ସି. 141;** *ଅନୁପ ଜୟସୱାଲ ବନାମ ଭାରତ ସରକାର,* **[1984] 2 ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 453;** *ହର୍ଦୀପ ସିଂ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ,* **[1987] 4 ଏସ୍.ଏଲ୍.ଆର୍. 576, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1309/1986 ।

ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 307/1985ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 8.8.1985 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ଏ.ବି. ରୋହତଗୀ, ରଣବୀର ସିଂହ ଯାଦବ ଏବଂ ଏଚ.ଏମ. ସିଂହ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ.ଜି. ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ମହାବୀର ସିଂହ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ, ନିୟମିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 307/1985ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, 17 ନଭେମ୍ବର 1980 ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2, ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ହରିୟାଣା ସରକାର, ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ର ଉପସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତି ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା 13 ଏପ୍ରିଲ୍ 1975 ତାରିଖର ଆଦେଶ ବଳରେ ପୂର୍ବତନ ସୈନିକ କୋଟା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗରେ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେବା ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ନିଯୁକ୍ତିର ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

> "(i) ଏହି ପଦବୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଅଟେ । ଆପଣଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ବିନା କୌଣସି ନୋଟିସରେ ଏବଂ କୌଣସି କାରଣ ପ୍ରଦାନ ନକରି ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଦାୟ ।

ହରିୟାଣା ଅଧୀନସ୍ଥ ସେବା ଚୟନ ବୋର୍ଡରୁ ନିୟମିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଆଗମନରେ କୌଣସି ସୂଚନା ବିନା ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଆପଣଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରେ ।"

ଆବେଦନକାରୀ 17 ନଭେମ୍ବର, 1980 ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବାର ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ବିରତି ବିନା ଉକ୍ତ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ତେବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 420 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏପ୍ରିଲ 15, 1980 ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ ନଭେମ୍ବର 17, 1980 ରେ ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । 1981 ମସିହାର ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1413 ଭାବରେ ଉକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ନିଷ୍ପତ୍ତି 21 ଅକ୍ଟୋବର 1981ରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟିକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ, ନର୍ନୁଆଲ୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ:-

> “.........ଅଭିଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରାମ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ ଏବଂ ସିମେଣ୍ଟ ବଣ୍ଟନରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଭୂମିକା ନଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ନଥିରୁ ଗୋଟିଏ ବି କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ମକଦ୍ଦମା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଇପାରେ । ତେଣୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରାମଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ଏଥିରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଛନ୍ତି ।"

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନୋଟିସ୍ ଦେବା ପରେ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କାର ଆଦେଶ ପାଇବା ପରେ ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀ ତୁରନ୍ତ ବରିଷ୍ଠ ସବ୍ ଜଜ୍, ନାର୍ନୁଆଲଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଏକ ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 453/1981 ରୁଜୁ କରି ଏକ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା 15.4.1980 ତାରିଖର ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶ ଏବଂ 17.11.1980 ତାରିଖର ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶ ବେଆଇନ, ଭୁଲ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଏବଂ ଅଧିକାରହୀନ ଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ନିଲମ୍ବନ ତାରିଖରୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ହକଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ନିୟମିତ ହେବା ଏବଂ ସେବାର ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର ଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ହରିୟାଣା ସରକାରଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାନୁଆରୀ 1, 1980 ରେ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ସ୍ମାରକ ସଂଖ୍ୟା G.S.R./Const./Art. 309/80 ମାଧ୍ୟମରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅଧିସୂଚନାରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ

31.12.1979 ରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ଥିବା ଏହିପରି କାମଚଳା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରାଯିବ ଯଦି ସେମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ କରନ୍ତି:

(a) କେବଳ ସେହି କାମଚଳା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେଉଁମାନେ 31.12.1979 ରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦୁଇ ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ, ଏକ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ବିରତିକୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ଚାକିରି ଛାଡି ଦେଇଥିବାରୁ କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ କାମଚଳା ନିଯୁକ୍ତି ଏପରି ପଦବୀ/ଖାଲି ପଦବୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ କୌଣସି ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା/କରାଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ଛୁଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପକାଳୀନ ଖାଲି ପଦବୀ ପୂରଣ, ତାହାକୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

(b) କେବଳ କର୍ମ ନିୟୋଜନ ସଂସ୍ଥା ଜରିଆରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିବା କାମଚଳା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

(c) ନିୟମିତ କରାଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାମଚଳା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଚରଣ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ ଉତ୍ତମ ହେବା ଉଚିତ ।

ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ 31.12.1979ରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଚାକିରି ଅବଧି ପୂରଣ କରିବା ପରେ ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ତାଙ୍କ ଚାକିରି ନିୟମିତ କରାଯିବାର ହକଦାର ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଆହୁରି ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ କଥିତ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କାର ଆଦେଶ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ବରଖାସ୍ତ ଆଦେଶ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହା ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବା ସହିତ ସମାନ କାରଣ ଏହା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ବରିଷ୍ଠ ସବ୍ ଜଜ୍, ନାରନୌଲ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ-ଅପିଲକାରୀ ଉକ୍ତ ଅପରାଧରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଛନ୍ତି, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ନିଲମ୍ବନରେ ରହିଥିଲେ ସେହି ଅବଧି ପାଇଁ ଦରମା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ସେବାର ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।

ଏହି ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ, ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, ନାରନୌଲଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 129/1983 ଭାବରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି 18.10.1984 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୱାନ ସବ-ଜଜ୍ ଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିକୁ

ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଚାକିରି ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ତଦନ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ମଧ୍ୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ:

> "………ବାଦୀ ଦୁଇ ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟପାଳିକା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ସେବା ନିୟମିତ ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ବାଦୀଙ୍କ ଚାକିରି ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ ପକ୍ଷ ରଖିବା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ସେବା ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ କେବଳ ଅସଦାଚରଣ ପାଇଁ ବରଖାସ୍ତ ଆଦେଶର ଏକ ଛଦ୍ମାବରଣ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରାଯିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସେ ନିଲମ୍ବନରେ ଥିଲେ । ଏହି ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ କେବଳ ଗୋଟିଏ ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ନେଇଯାଏ ଯେ ବାଦୀଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତିର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଖରାପ ...."

ଏହି ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଚଣ୍ଡିଗଡରେ ଆର.ଏସ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 307/1985 ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିସୂଚନାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ନ କଲେ ଆବେଦନକାରୀ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ନିୟମିତ ହେବାର ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ବୋଲି ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିକୁ ଖାରଜ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ଆସିଥିଲା, ବିଭାଗ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଚରଣ ତାଙ୍କ ନିୟମିତକରଣକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ମାନର ନଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କ ସେବା ନିୟମିତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ କାମଚଳା କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ, ତେଣୁ ବିଭାଗ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଫଳାଫଳକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅପ୍ରୟୋଜନ ମନେ କଲା ।

ଏହି ରାୟକୁ ଏହି ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି, ତାହା ହେଉଛି ପ୍ରଥମତଃ, ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଯାହା ଶେଷରେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବା ସହିତ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଲମ୍ବନ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀ ଯେହେତୁ ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 420 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷାରୋପରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ନକରି ତାଙ୍କର କାମଚଳା ସେବାକୁ ସମାପ୍ତ କରି ଏକ ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ କିଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଅପରାଧିକ ମାମଲାରେ ସେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ସେବାରେ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ନକରି ଏବଂ ତା'ପରେ ତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଆରମ୍ଭ ନକରି ତାଙ୍କ ସେବାରୁ ବରଖାସ୍ତ ହେବାର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ସିଧା କରାଯାଇପାରିବ କି, କାରଣ ବରଖାସ୍ତର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦଣ୍ଡନୀୟ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା ଯାହାର ଦେୱାନୀ ପରିଣାମ ଥିଲା । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ କରି 31.12.1979 ରେ ଦୁଇ ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସେବାର ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ଉପରେ ବିଚାର କରିନାହାଁନ୍ତି । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶ ଏକମାତ୍ର ଆଧାରରେ ଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶ ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ, ଯାହା ଶେଷରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିବା ସହିତ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା, ବେଆଇନ ଭାବେ ବହିଷ୍କାର ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆଇନରେ ଏହା ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତି ଯେ ଯେଉଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ନିଲମ୍ବିତ କରାଯାଇଥିଲା, ସେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଚାକିରିରେ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରାଯିବାର ଅଧିକାର ରଖନ୍ତି । ଫୌଜଦାରୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଆଦେଶର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆଧାରରେ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କାର ଆଦେଶ ଦେବାକୁ ବାଧା ଦିଏ ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀ, ଯାହାଙ୍କ ନାମ କର୍ମ ନିୟୋଜନ ସଂସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯିଏ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 31.12.1979 ରେ ଦୁଇ ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି, ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ, ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ପଦବୀରେ ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ବିଚାର ହେବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ:

> "...... ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ମାମଲା ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ଆସିଲା, ବିଭାଗ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ବାଦୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଚରଣ ଆବଶ୍ୟକ ମାନର ନଥିଲା ଯାହା ତାଙ୍କ ନିୟମିତକରଣକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କ ସେବା ନିୟମିତ ହୋଇନଥିଲା ।"

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିତ୍ତିହୀନ, କାରଣ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଓକିଲ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଜାନୁଆରୀ 1, 1980 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବାକୁ କୌଣସି ଆଦେଶ କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିନଥିଲେ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅନୁଚିତ ଏବଂ ବେଆଇନ । ଉଚ୍ଚ

ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିବା କୌଣସି ରୂପେ ଫଳପ୍ରଦ ନଥିଲା କାରଣ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଆବେଦନକାରୀ ଆଉ ସେବାରେ ନଥିଲେ, ଏହା ମଧ୍ୟ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଟେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1980 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ ଦୁଇ ବର୍ଷର ସେବା ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିଥିବାରୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ହେବାର ଅଧିକାର ରଖନ୍ତି । ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ କହିଛୁ ଯେ ନଥିରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସରକାର ଜାନୁଆରୀ 1, 1980 ତାରିଖର ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନାରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ତାଙ୍କ ସେବାର ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସେବା ସମାପ୍ତିର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ବେଆଇନ ଏବଂ ମନମୁଖୀ ଏବଂ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ ଏବଂ ବାତିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ କ୍ରମରୁ ଏହି ଅନୁମାନ ଅପ୍ରତିରୋଧ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତିର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦଣ୍ଡନୀୟ ପ୍ରକୃତିର ଏବଂ ଏହାର ଦେୱାନୀ ପରିଣାମ ରହିଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଏହା ସୁସ୍ଥିରୀକୃତ ଯେ ଯଦିଓ ଆଦେଶଟି ଏହାର ପୃଷ୍ଠଭାଗରେ କ୍ଷତିକାରୀ ନୁହେଁ, ତଥାପି ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ, ନିରପେକ୍ଷତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପରଦା ଉଠାଇ ଆଦେଶର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱଭାବ ଜାଣିପାରିବେ ଏବଂ ଯଦି ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦଣ୍ଡନୀୟ ପ୍ରକୃତିର, ଯଦିଓ ଏହା ନିଯୁକ୍ତି ଆଦେଶର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ, ତେବେ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବ । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ *ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜିନ୍ଦର କୌର ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଏକ*, [1989] 4 ଏସ.ସି.ସି. 181 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଆମ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଏକ ପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ:

> "ପଞ୍ଜାବ ପୋଲିସ ନିୟମାବଳୀ, 1934 ର ନିୟମ 12.21 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବରଖାସ୍ତ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା କୁହାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ତାଙ୍କ ପଛରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗର ତଦନ୍ତରେ ମିଳିଥିବା ଅସଦାଚରଣ ଆଧାରରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଶବ୍ଦରେ କୁହାଯାଇଥିଲା, ଏହି ଆଦେଶ କେବଳ ଅସଦାଚରଣ କାରଣରୁ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କାର ଆଦେଶର ଏକ ଛଦ୍ମାବରଣ ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କୌଣସି ଆରୋପ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ନକରି, ତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ନ ମାଗି ଏବଂ ଚାକିରିରୁ ବରଖାସ୍ତ ହେବାର କଥିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷିତ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଜେରା କରିବାକୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ

> ନଦେଇ ଏହି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।ତେଣୁ ଏହି ଆଦେଶ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ ଏବଂ ବାତିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ ।"

ଅନୁପ ଜୟସୱାଲ ବନାମ ଭାରତ ସରକାର, [1984] 2 ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 453 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଏହି ମାମଲା ନିର୍ଭର କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ଯେ:

> "............. ଯେଉଁଠାରେ ଆଦେଶର ରୂପ କେବଳ ଅସଦାଚରଣ ପାଇଁ ବରଖାସ୍ତ ଆଦେଶର ଏକ ଆବରଣ ଅଟେ, ଏହା ସର୍ବଦା ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥାଏ ଯାହା ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ରୂପ ପଛରେ ଯାଇ ଆଦେଶର ପ୍ରକୃତ ଚରିତ୍ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି ଅଦାଲତ ମାନନ୍ତି ଯେ ଏହି ଆଦେଶ ଯଦିଓ କେବଳ ନିଯୁକ୍ତିର ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ବାସ୍ତବରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ଛଳନାତ୍ମକ ପୋଷାକ, କେବଳ ଆଦେଶର ପ୍ରକୃତି ହେତୁ, କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଅଦାଲତକୁ ନିଷେଧ କରାଯିବ ନାହିଁ ।"

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୂପ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ *ହର୍ଦୀପ ସିଂହ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ,* [1987] 4 ଏସ୍.ଏଲ୍.ଆର୍. 576 ମାମଲାରେ କରାଯାଇଛି । ଏହି ମାମଲାରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି:

> "ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3, ଉପପରିଚ୍ଛେଦ (i) ରୁ (iii) ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ (v) ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତ୍ତିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ପରିସ୍ଫୁଟ ଯେ ଚାକିରିରୁ ଅପସାରଣ/ବରଖାସ୍ତ କରିବାର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ମୂଳତଃ ଥିଲା ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ଆଚରଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଦଣ୍ଡ ଆକାରରେ ଏକ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ଜୀବନ ଉପରେ ଏକ କଳଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ ଆବେଦନକାରୀ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଥା ପଞ୍ଜାବ ପୋଲିସ୍ ନିୟମାବଳୀ, 1984 ର ନିୟମ 16.24 (IX) (b) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ... ..."

ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ଆମେ ଏହା ମାନିବାକୁ ବାଧ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେଆଇନ ଏବଂ ଅବାଞ୍ଛିତ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଆମେ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରୁଛୁ ଏବଂ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତର ରାୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଛୁ । ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ଚାକିରିରେ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରାଯାଉ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିଲମ୍ବନ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଥିବା ନିଲମ୍ବନ ଭତ୍ତାକୁ (ଯଦି କିଛି ଥାଏ) ବାଦ ଦେଇ ତାଙ୍କ ନିଲମ୍ବନ ଆଦେଶ ତାରିଖରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୫.୪.୧୯୮୦ ତାରିଖରୁ ଚାକିରିରେ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଦରମା ଏବଂ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ । 1980 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖରେ ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା G.S.R./Const./Art. 309/80 ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଟନ୍ତି । ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ୱାଇ. ଲାଲ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>**ଅସ୍ୱୀକରଣ**</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।